

Vládní návrh nového not. řádu.

(Pokračování.)

Praksi předepsanou pro dosažení úřadu notářského prodlužuje vládní návrh na 5 let, z čehož 3 léta musí být tráveny u notáře a ostatní mohou být tráveny u soudu, správního, finančního neb samosprávného úřadu, ano na návrh výboru komorního může ministr spravedlnosti prominouti žadateli i tříletou praksi notářskou, vykáže-li jinou praksi právní po 5 roků.

Nikterak nemožno souhlasiti s tím, aby notáře jmenoval i nadále ministr spravedlnosti. Nejedná se tu o nějakou nedůvěru, nýbrž jedná se tu o důvody věcné a prestige celého stavu. Vládní návrh dovolává se toho, že již v roce 1920 domáhalo se notářstvo toho, aby již do ústavní listiny poято bylo ustanovení, že notáře jmenuje prezident Republiky a že ústavní výbor Národního shromáždění nepřistoupil na tento podnět. To jest pravda. Spolek intervenoval tehdy u ministerstva vnitra i bylo mu sděleno, že návrh náš jest opožděný, že však jest možno domáhati se požadavku našeho při vydání nového notářského řádu.

Nelze si mysleti, že by pravomoc presidentovu jmenovati úřady nebylo lze rozšířiti pozdějšími zákony. V žádném státě, které mají ustanovení o jmenování notářů hlavou státu, nenacházejí se ustanovení ta v ústavní listě, nýbrž v notářském řádu.

Dle § 64. č. 8. ústavní listiny ze dne 29. února 1920 č. 121 jmenuje prezident Republiky soudce, státní úředníky a důstojníky počínajíc VI. hodnostní tř. Není důvodů, aby notáři pokládáni byli za instituci méně důležitou, než-li osoby jmenované v tomto §. Jest úřad notáře při nejmenším zrovna tak důležitým, jako úřad soudce, ano namnoze zodpovědnějším, neboť soudce volí pouze mezi spornými právními otázkami, které mu strany předkládají již hotové a rozhodne se pro jednu z nich, kdežto notář musí dříve vypátrati pravou vůli stran a vůli tu v právnícké formě vyjádřiti, což jest často složitější a obtížnější úkon, nehledě ani k tomu, že do chybného rozhodnutí soudcova mají strany možnost se odvolati a žádati nápravu, kdežto notář nemůže se spolehnouti na nápravu ve vyšší instanci a sám musí zodpověděti za své pochybení.

Svým postavením, veřejnou důvěrou i bohatou zkušeností právní a životní jest notář jistě na roveň postaven státnímu úředníku VI. hodn. tř., což nejlépe dokazuje vážnost, kterou stav ten všeobecně požívá a jest proto odůvodněno, aby jmenování na úřad tak důležitý vyhraženo bylo presidentu Republiky.

Pro tento náhled mluví historický vývoj notářství i soudobé zákonodárství všech kulturních států.

Za starších dob až do Karla IV. jmenování notáři (jen duchovní) papežem. Karel IV. vyhradil si právo jmenovati je sám; později v roce 1358 propůjčil právo to arcibiskupu Pražskému (viz Šediva) a dle notářského řádu císaře Maxmiliána z roku 1512 požadovalo se ku jmenování notáře papežem ještě přivolení králova.

Teprve Josef II. obmezil působnost notářů a ustanovil dvorním dekretem ze dne 3. ledna 1788, že papežští notáři musejí se nadále vykázati stvrzením zeměpána (Placetum regium).

Teprve po znovuzavedení Josefem II. zrušeného notářství vyhraženo bylo jmenování notářů v Rakousku ministerstvu spravedlnosti.

Také v soudobém zákonodárství téměř všech kulturních států a to i států, kde notářství není tak důležitým činitelem jako u nás vyhraženo jest jmenovati notáře hlavě státu. Tak zejména ve Francii a v Belgii dle článku 45. zák. ze 25. ventose r. XI. presidentu resp. králi, v Itálii dle článku 16. Ordinarmento del notariato králi, ve Španělsku dle zák. ze dne 28. května 1862 a 10. září 1866, pak dekretů ze dne 9. listopadu 1974, 22. ledna, 16. února a 4. října 1906 králi, v Nizozemí podle Wet van den 9. den Julij 1842 het Notarisambt a zákonů ze dne 26. dubna 1876, 6. května 1878, 4. června 1878 a 23. března 1883 královně, v Dánsku dle zák. z 18. dubna 1910 (jediný notář a dva podnotáři v Kodani) rovněž králi, v Bavorsku dle notář. řádu ze dne 9. června 1899 králi, resp. nyní presidentu, v Luxemburku dle notář. řádu ze dne 3. října 1841 a nař. ze dne 9. prosince 1872 velkovévodovi a v Řecku dle zák. ze dne 21. ledna 1834 králi.

Nové jest ustanovení jazykové § 14. Ustanovení to převzato bylo z jazykového zákona, což umožněno tím, že notář prohlášen za orgán státní správy. Notář bude nyní oprávněn sepisovati notářské listiny pouze v jazyku státním a jen, je-li v obvodu, jenž jest jeho úřední sídlo, okres alespoň z 20% příslušníků některého jiného jazyka, i v tomto jazyku. Tím byla by většina českých notářů připravena o dosavadní nabytá práva, sepisovati listiny notářské v jazyku německém a proto bude nutno, v úvodním zákoně vyhraditi dosavadním notářům právo, že budou zapsáni do seznamů tlumočnicků jazyka německého, jinak by byli nuceni přibírat ke spisům sepsaným v řeči německé tlumočnicka.

Nemohu souhlasiti s nálezem, projeveným v Notariatzeitung č. 10, že budou nyní povinni pražští notáři sepisovati notářské spisy v řeči německé. To nikde v osnově nestojí, naopak, poněvadž v obvodu Pražském není vůbec okresu, který by měl 20% příslušníků jiného jazyka, nesmí notář obvodu toho sepisovati spisy notářské v jazyce německém a proto právě dlužno se domáhati toho, aby v úvodním zákoně bylo přiznáno notářům nynějším právo tlumočnictví, aby mohli aspoň jako tlumočníci sepisovati spisy německé a nemuseli přibírat zvláštního přísežného tlumočnicka.

Příliš kruté a také nespravedlivé jest ustanovení § 24. lit. i a § 32. lit. e, že úřad notáře zaniká, resp. že kandidát má být ze seznamu vymazán, by-li v vyhlášen konkurs neb zahájeno bylo vyrovnací řízení o jeho jmění. Postačí zajisté, aby notář byl v takovémto případě zbaven úřadu a kandidát postižen přerušením praxe i není důvodů, aby po skončeném konkursu, skončil-li narovnáním, aneb po přijatém vyrovnání, nemohl notář dále svůj úřad zastávati a kandidát ve své praksi pokračovati. Bude to jen na prospěch jejich věřitelstva, umožní-li se jim nabývatí dalších příjmů. Nemohu též souhlasiti s ustanovením § 54. odstavec 2, že notář zbavený úřadu může teprve po třech letech jako kandidát zapsán býti. Pokládám za nelogické, aby notář znovu prodělával praksi jako kandidát, kterou má již osvojenou, také to odporuje ustanovení § 54. odstavec 1 lit. A čís. 3, že trestem kárným jest dočasné zbavení úřadu nejdéle na 1 rok. Nelze proto rozšiřovati lhůtu tu na 3 roky.

Vítati dlužno ustanovení § 29., že kandidát, jenž vykonal praktickou zkoušku, neb má dvouletou praksi notářskou, může býti na návrh svého chefa zmocněn výborem komorním, aby zastupoval notáře při in-

venturách, projednání, odhadech a dražbách. Právo to mělo by se rozšířit i na protesty směnečné a jako zbytečné odpadnouti by mělo ustanovení odstavce 3, že notář jest povinnen výkon kandidáta přezkoumati a okolnost tu podpisem stvrditi. Tím zavádí se zastaralá a v soudnictví již odstraněna aprobace.

Vládní návrh nevyslovil nikde, jako u zkoušku mají kandidáti skládati, zda jednotnou justiční, či notářskou.

Také nerozeznává vládní návrh mezi správci notářství při uprázdněném notářství a mezi náměstky notářskými, což lze jen litovati, neboť podle našeho návrhu byl správce notářský na roveň postaven notáři.

Doplniti nutno § 34., že může notář ustanoviti sobě náměstka i tehda, vykonává-li i jinou funkci veřejnou, než-li poslanec mandát, tak na př. úřad ministra, starosty atd.

Nová jsou ustanovení, jež vyhrazují zvláštní ingerenci soudu oproti notáři. Jest to především ustanovení § 36., kde v případě naléhavém může sbor soud I. stolice k návrhu okresního soudu, nevyčkav návrhu komorního, ustanoviti náměstka; dále ustanovení § 43., že není-li v místě notáře a nelze-li ustanoviti náměstka, přísluší prozatím přednostovi okresního soudu v naléhavých případech právo, vykonávati za notáře úkony notáře, za něž úplata dle § 243. případně státu; že předseda sbor. soudu II. stolice má dle § 68. právo požádati výbor komorní, aby vykonal prohlídku a vyslal k ní soudce, neb dal jí sám provésti vyslaným soudcem a učiniti vhodná opatření a § 217.

Nová jsou rovněž ustanovení o záruce notářské, jejíž zrušení jsme se domáhali ve svém návrhu. Ustanovení ta jsou ale přijatelná ano i sympatická, neboť předpisuje vládní návrh v § 44. a násl., že na místě složení záruky jest každý notář povinnen pojištění se na povinné ručení do 50.000 Kč. — Valná část notářů jest již pojištěna, takže povinnost ta nebude přílišným břemenem, naopak bude to zabezpečením notáře proti škodám způsobeným straně při pochybení, jež každému se může přihoditi.

Ohledně organizace komor přistoupil vládní návrh na náš návrh, aby zřízeny byly komory veliké, i stanoví komory čtyři v sídle každého zborového soudu II. stolice, v Praze, v Brně, v Bratislavě a v Košicích. Také přijal náš návrh na změnu v pojmenování dosavadní komory jako výboru komorního, vyhradiv pojmenování »komora« nynějšímu notářskému sboru.

Naproti tomu opomenul vládní návrh vyhraditi komorám právo zavazovati členy k povinnostem stavovským, což dlužno doplniti a rovněž dlužno změnit ustanovení § 50., že členům komory v sídle jejím dovoleno voliti pouze osobně, neboť se může státi, že takovýto člen ve svém úřadu neb následkem nemoci nemohl by se dostaviti a přišel by o právo hlasovací. Také počet členů komorního výboru dlužno upravit dle početnosti členů komorních, zejména pro Prahu, kdež by mělo býti nejméně 15 členů komorních a 2 náměstkové.

Nepraktickým jest ustanovení §§ 12. a 57., že výlohy trojí vyhlášky o soutěži na uprázdněná místa má nésti komora a ne jak dosud jmenovaný notář. Jednak není třeba trojího vyhlášení, stačí jedno a jednak bylo by ustanovení to ohromným zatížením pro komory.

Nedotčena zůstala jazyková otázka komor a výboru komory i bylo by záhodno, stanoviti jasný předpis.

Vládní návrh přijal náš návrh, aby připuštěni byli kandidáti notářští jako důvěrníci ke schůzím komorního výboru. Právo jejich zúčastniti se schůzí mělo by však býti omezeno pouze na případy, o nichž mají právo hlasovati.

Velice zdařilé jest ustanovení vládního návrhu o společných schůzích komor, za účelem, aby se radily a usnášely o návrzích a posudcích v důležitých otázkách zákonodárných, jakož i zavedení výkoného výboru všech komor.

Naproti tomu nelze schvalovati, že zůstal nepovšimnut náš návrh vyslovený v § 60., že výbor může v případech zvláštního zřetele hodných a jde-li o notáře nezáměrně ponechati notáře, jenž pro vady tělesné neb duševní stal se nezpůsobilým, aby mohl svůj úřad zastávati nadále v úřadě, dáti mu dovolenou a zříditi mu náměstka, jemuž případně polovice výtěžku kanceláře. Ustanovení to zajisté lidumilné převzato bylo z moderního italského notář. řádu čl. 45. ze dne 16. února 1913 č. 79 a osvědčilo by se i u nás, neboť jest známo, že notáři, zejména při nynější nízké sazbě, nemohou ušetřiti dostatečných prostředků materiálních pro stáří a stihne-li je invalidita neb nemoc, vydáni jsou nejhorší bídě. Případů takových možno zaznamenati v poslední době několik.

Vzorně jest propracováno ve vládním návrhu řízení kárné. Byla nám sice odňata autonomie, avšak dlužno uznati, že vládní návrh přišel nám aspoň tolik vstříc, že zakládá zcela samostatný institut kárné rady v sídle komorním, jejíž předsedou jest předseda sborového soudu II. stolice a přisedící dva soudcové a dva notáři. Nové jest, že kárná rada může též ukládati tresty za pouhé nepořádnosti (§ 72.). Jinak zachován starý systém obžaloby se strany vrch. stát. zástupce, jemuž vyhrazuje vládní návrh též ingerenci při tom, když jmenovaný notář nenastoupil úřadu (§ 20.).

Tresty jsou tytéž, jaké navrhoval náš návrh, pouze v § 75. pojata bylo ustanovení v nynějším notářském ř. v § 159. obsažené a námi škrtnuté, při čemž trest ještě zbytečně zostřen na dočasné zbavení úřadu. Trest ten jest přílišný a v žádném poměru k provinění, nehledě ani k tomu, že pojem úkonu jednoduchého není dosti jasný a tak notář při výkladu zákona mohl by se octnouti v nebezpečí dočasné ztráty svého úřadu.

Důkladně jest též propracována stať o obnovení řízení kárného a nové jest ustanovení o promlčení kárného přečinu v 5 letech (§ 115.) nejde-li o čin, za který lze uložit trest zbavením úřadu neb výmazu ze seznamu kandidátů.

Nová jsou dále ustanovení o archivech notářských, jejichž zřízení ponecháno jest ministerstvu spravedlnosti po slyšení výbor. komorního.

Při každém archivu má býti ustanoven ředitel a tajemník, jako státní úředník VII. a VIII. hodn. tř. Ustanovení to mělo by se doplniti tím, že uchazečům ze stavu notářského o místa ona přináležejí přednost a že úředníci ti mají míti způsobilost, jaké jest třeba pro dosažení notářského úřadu.

Spisy zemřelého notáře mají býti odevzdány archivu, ale komorní výbor může za souhlasu sbor. soudu II. stolice povolit, aby spisy a rejstříky byly odevzdány nástupci v úřadě, ano aby témuž byly odevzdány i notářské archivy dosud u sborového soudu I. stolice ulo-

žené (čl. IX. úv. zák.) žádá-li o to do 1 měsíce od účinnosti nov. not. řádu.

Pokud se týká úřadování notářského nevystihl vládní návrh praktické potřeby našeho úřadování interního. Tak již při vyloučení působnosti notáře přidržel se návrh dosavadního § 35. n. ř. a rozšířil zbytečně vylučovací důvod i na př., že notář působil dříve jako soudce advokát neb plnomocník strany, aneb dosud plnomocníkem jest. To jest ovšem nepřijatelné, neboť není důvodů vyloučení notářem, jež na př. od strany obdržel plnou moc k podání stížnosti neb jinému úkonu, aby nesměl sepsati se stranami notářský spis o právním poměru, s tímto úkonem třeba ani nesouvisícím. Také stylisace vylučovacího důvodu v § 127. lit. a »ve věcech, kde sám zúčastněn neb má sám zájem, neb kde súčastněna jest jeho manželka neb snoubenka«, není šťastnou.

Dle toho nemohl by notář-akcionář sepsati listiny neb osvědčovati usnesení akciových společností, jejíž akcie má, ač při tom jeho nepředpojatost je zjevná. Také fakt zasnoubení není důvodem vylučovacím, jinak by se za důvod ten muselo pokládati též přátelství, nepřátelství, láska a nenávisť. Lépe proto ponechati stylisaci námi navrhovanou v §§ 99. a 100.

Podobně neocnil vládní návrh dostatečně náš návrh v § 117. obsaženým, jímž rozřešena byla otázka unitatis actus (sepisování notářských listin mezi nepřítomnými) a jímž odstraněna mylná theorie o tom.

Tato unitas actus, jež omezuje se v našem návrhu pouze na smlouvy svatební, dědické a adopční nemá vlastně vůbec právního podkladu a povstala jen mylným výkladem ustanovení práva římského v Dig. lib. XXVIII tit. I. ohledně posledních pořizení.

Vládnímu návrhu patrně byl neznám nutný požadavek naší praxe hledící se přizpůsobiti potřebám právního života zřizovati listiny mezi nepřítomnými; neboť dosud bylo sporno (neprávem) možno-li mezi smluvními stranami sepsati samostatně notářské spisy o nabídce a jejím přijetí. Dle mého náhledu unitas actus (jediný spis) právem mohl by se požadovati pouze při dědických smlouvách, neboť i zřízení svatební smlouvy a smlouvy adopční mohou se vyskytnouti mezi nepřítomnými. Podobně neocnil vládní návrh dostatečně naši snahu nesoucí se k tomu, zříditi zvláštní typ notářského posledního pořizení a to jen ve formě notářského spisu a odstraniti tudíž dosavadní protokol, což má za následek zjednodušení celé věci. Též měl návrh náš v § 141. v úmyslu rozřešiti spornou otázku v § 15. III. nov. k obč. zák. zda-li notář musí se na posledním pořizení podepsati co svědek.

Vládní návrh v § 160. stanoví, že při posledním pořizení dlužno dbáti zvláštních ustanovení obč. zák., čímž se čistý typ notářského posledního pořizení ruší a sporná otázka právě dotčená zůstává nerozřešena.

Také stylisace § 158. o odvolání testamentu zavádá příčinu ke sporům, zda-li odvolání testamentu veřejného musí se státi opět jen ve formě veřejného testamentu, kteroužto otázku ve smyslu záporném rozřešil velice šťastně náš návrh v § 143. Jest proto nutno, domáhati se toho, aby ohledně posledních pořizení zůstal v platnosti náš návrh §§ 138. a 143.

Obor notářské působnosti osvědčovací vládní návrh rozšiřuje. Jako nový typ zavádí pověření výpisů z knih obchodních a živnostenských, osvědčování jiných skutků a příběhů, resp. zjištění určitého sta-

vu, sdělení určitého obsahu a jeho zaslání a osvědčení místopřísežných údeji o skutcích, stavech a poměrech.

Co se tkne osvědčování výpisů z knih § 171. nemožno souhlasiti s tím, že notář »má se přesvědčiti, má-li kniha náležitostí, jež se vyžadují ze zákona k její hodnověrnosti a je-li vedena tak, jak zákon předpisuje«. Toto zjišťování není předmětem osvědčení i vymyká se působnosti i znalosti notářovy, neboť předpokládá, aby notář vyznal se ve všech různých systémech účtování.

Bylo by též velice obtížno vypisovati z osvědčení veškeré shledané vady, škrty atd. Tím by se zodpovědnost notářova zbytečně a neoprávněně rozšiřovala.

Při o v ě ř e n í p o d p i s u nepřijal vládní návrh náš návrh § 131., dle něhož ke zjištění totožnosti osobní stačí jeden kvalifikovaný svědek. Také vyloučil v § 149. osoby v kanceláři notářově zaměstnané, neb jeho služebné neb osoby, jež mají na spisu zájem ze svědectví, což není správné. Personál kancelářský zná notář nejlépe a ví, může-li se naň spolehnouti i není důvodu vylučovati jej, když není vyloučen personál advokátní kanceláře, často mnohem nespolehlivější.

Velice promyšleně jest upraveno o s v ě d ě n í, ž e byla sdělena prohlášení (§ 178.), nezastihne-li notář stranu, aneb odepře-li mu vstup neb slyšení, neb je-li místnost zamčena. Tu notář uvede v zápise, co podnikl k vyzoomění strany. Žádá-li toho rekvirent, zašle notář straně osvědčení doporučeným dopisem, neb prostřednictvím soudu dle předpisu s. ř., může však také zanechati pro stranu v bytě u souseda neb domovníka oznámení, že jim měl sdělití projev, do kterého může u něho nahlédnouti. Závisi-li právní účinnost na tom, kdy byl nějaký projev sdělen, jest tu rozhodna doba, kdy notář pokusil se projev sdělití. O tom, že a jak projev sdělil, vydá notář žadateli osvědčení. Podobně jest zdařile provedeno osvědčení místopřísežného prohlášení (§ 185.), jež převzato bylo z našeho návrhu a doplněno tím, že požaduje-li cizí stát prohlášení přísežné, vezme soud stranu, jež takové prohlášení učiniti má, před notářem do přísahy a notář úkon ten osvědčí.

Nemožno souhlasiti s ustanovením § 193., že do notářských spisů jest dovoleno nahlédnouti kdykoliv veřejným úředníkům, pokud toho jest třeba v úředním výkonu. Pak by i každý obecní úředník mohl se toho domáhati. Důvěra obecnstva byla by otřesena, a kde jest pak povinnost notářova zachovati tajemství? Stačí zajisté ustanovení § 144. o povinnosti notáře vydati spis soudu.

Předpisy o úschově listin a cenných hodnot jsou ve vlád. návrhu zevrubněji než-li dosud vypracovány. Ustanovení § 208., že notář jest povinnen hotovosti uložití u bezpečného peněžního ústavu na vinkulovanou vkladní knížku nelze schvalovati. Bylo by to opět jen rozšiřování jeho zodpovědnosti, nehledě ani k tomu, jak těžko jest posouditi, zda-li ústav ten jest bezpečný a vinkulování vkladní knížky bylo by nepraktické, ježto heslo lehko by přišlo v zapomenutí, zejména při smrti notářově a bylo by pak třeba dlouhé procedury umořovací.

Nepříznivě vůči našemu stavu upravil vládní návrh VI. část o úkonech ze soudního příkazu. Jeví se tu opět snaha notáře v soudním komisařství co nejvíce obmeziti. Vládní návrh jde i dále nežli zákon ze dne 8. června 1923 čís. 123. Tak zejména stanoví v § 211., že nemůže notářům býti svěřeno prohlásiti poslední pořizení. To odporuje tomuto zákonu a § 41. pat.

z r. 1854, ač ustanovení tohoto § se nezrušuje v zák. úv. Bylo by též nepraktické, aby notář, jemuž dostane se do ruky otevřené poslední pořízení, aneb když jest nutno učiniti rychlé opatření na př. ohledně pohřbu, musel dříve závěť soudu předkládati za účelem prohlášení. Podobně nemůžeme souhlasiti s tím, aby, jak to činí § 11. lit. g, odňato bylo notářům právo projednávatí pozůstalosti, v nichž jsou střední statky. To jest nemístné nadřování bohatému stavu zemědělskému, jež není sociální. Pozůstalosti ty jsou na venkově takměř jediné, při nichž se objevuje větší jmění a, kdyby se mělo projednávání jich notáři odníti, znamenalo by to vyloučení jej téměř úplně ze soudního komisařství, což odporuje dlouholeté osvědčené a vžitě praxi prováděné od r. 1854.

Není též správné dle § 212., že nemá notář práva účtovatí poplatky za prozatímní uschování a odevzdání cenných hodnot, které přijímá jako soudní komisař.

Zodpovědnost za přijaté hodnoty se na notáře uvaluje, ale náhrady za tuto zodpovědnost požadovati nemá míti práva.

Rovněž nelze souhlasiti s § 214., dle něhož v místech, kde jsou sborové soudy mají býti úkony soudního komisařství prikazovány notářům jen z pravidla. To odporuje dosavadní osvědčené praxi, do níž nebylo ničíchž stesků. Dlužno proto se domáhati, aby § 1. min. nař. ze dne 7. května 1860 čís. 120 zůstal v platnosti, neboť jest to staré nabyté právo notářů, které se najednou ruší bez jakékoliv náhrady.

Také jest třeba v § 215. vytýčiti stranám určitou lhůtu, do které jest jim ponecháno na vůli předložiti výkazy pozůstalostní.
(Dokončení.)

Rozhodnutí

ze »Souboru legislativy a judikatury«. (Nákladem knihtisk. Štursa, Kraut a spol. v Brně.)

Oddělení judiciální. (Dokoně.)

Nařízení ze dne 28. února 1919 č. 644 sb. nezakazuje nákup a prodej nebo opatření cizozemských platidel u oprávněné banky, nýbrž teprve dispozicí jimi k účelům, tímto nařízením nedovoleným. Jak povolení bankovního úřadu tak i dovozní povolení může býti předloženo dodatečně.

(Rozh. ze dne 10. října 1922, Rv. II. 341/22.)

Uveřejněno: Juristen-Zeitung, 1923, čís. 235.

Znění firmy neodpovídá pravdě, když jméno veřejné společnosti ve firmě není uvedeno správně s českým zakončením »ová«.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1922, R. I. 1309/22.)

Uveřejněno: Česká advokacie, 1923, čís. 9.

Rejstříkový soud jest povinen u společenstev s ručením obmezeným zkoumati platnost usnesení valné hromady dle předpisů zákona a smlouvy společenstevní. Porušení těchto předpisů činí usnesení neplatná a nelze povolití dle nich zápis.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1922, R. I. 33/22.)

Uveřejněno: Soudcovské listy, 1923, čís. 284.

Příjemce poštovní poukázky, jemuž vyplacena poštou bankovka padělaná, má přímý náhradní nárok proti poštovní správě. Reklamační řízení nemusí zde předcházeti soudnímu uplatňování nároku.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1920, Rv. 256/20.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 803.

Rodiče mají nárok proti dítěti na výživné jen tehdy, když upadli v nouzi. Pod slovem výživa rozumí se i šatstvo a lékařské ošetření.

(Rozh. ze dne 28. listopadu 1922, Rv. I. 706/22.)

Uveřejněno: Soudcovské listy 1923, čís. 293.

Věřitel není povinen nahraditi dlužníku útraty kvitance, kterou dal dlužník sám od sebe zhotoviti svým právním zástupcem.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1921, R. II. 436/20.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. III. čís. 844.

Postoupí-li otec synu chalupu s tím, že syn vyplatí za otcu otcovský podíl druhému dítěti otcovu, opírá se tento závazek o § 881. obč. zák.

(Rozh. ze dne 31. května 1922, Rv. I. 179/22.)

Uveřejněno: Právník, 1923, str. 36.

Darování může býti odvoláno pro nevděk, i když nejde o čisté darování, nýbrž o smlouvu smíšenou. Z toho, že darce upustil od obžaloby pro urážku na cti proti darovanému, nelze ještě souditi na prominutí nevděku. Umluva, že se darce vzdává práva odvolati dar pro nevděk, čelí proti dobrým mravům a jest podle § 879. neplatná. K pojmu postupní smlouvy.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1922, Rv. II. 189/22.)

Uveřejněno: sb. min. sprav. 1923, čís. 221.

Nahodilá zkáza věci, prodané s výhradou vlastnického práva, jde na účet prodatele.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1921, R. I. 17/21.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. III. čís. 853.

Zavázala-li se kupující strana platiti poplatek z převozu, může prodávající požadovati náhradu za zaplacený za ní poplatek jakmile jej zapravil, aniž má povinnost rekurovati proti jeho výměře.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1922, Rv. I. 825/22.)

Umluva rozvedených manželů, jichž manželství později bylo rozloučeno, o výživném platí jen rebus sic stantibus, i když bylo umlučeno, že se manželka vzdává nároku na zvýšení.

(Rozh. ze dne 19. července 1922, Rv. I. 358/22.)

Uveřejněno: Právník 1923, str. 69.

I když příspěvek na výživu manželky stanoven byl směrem, v němž se manželka všech dalších nároků zřekla, může tato přece za změněných poměrů žádati zvýšení příspěvku smlouveného.

(Rozh. ze dne 17. října 1922, Rv. I. 539/22.)

Uveřejněno: Soudcovské listy 1923, čís. 297.

Pro zápis firmy do obchodního rejstříku rozhodna jest toliko povinnost platiti výdělkovou daň v zákoně ze dne 30. června 1921 č. 260 sb. uvedenou, nikoli na okolnost, zda skutečně byla již daň taková přesně vyměřena a zaplácena. Uvedeným koncem změněna byla toliko výše daně pro zápis do obchodního rejstříku rozhodná, nikoli také jiné ustanovení § 7. uv. zák.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1922, R. I. 924/22.)

Uveřejněno: sb. min. sprav. 1922, čís. 222.

Je-li smlouvou společenskou prohlášen za nepřipustný převod závodního podílu společnosti s r. o. na nečlena aktem mezi živými, nesmí osoba, která takto nabyta podílu, třeba ji jednatelé zapsali do knihy podílní, účastniti se valné hromady. Členové protestující mohou žalovati i o výmaz osoby té z knihy podílní.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1922, Rv. I. 238/20.)

Uveřejněno: Česká advokacie 1923, čís. 26.

Ministerstvo není povinno, aby oznámilo soudu, proč podalo námítky proti zápisu společnosti s r. o. do rejstříku, a soud není povolán, aby zkoumal důvodnost námítek.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1921, R. I. 63/21.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. III. čís. 871.

Usnesení poručenského soudu, jímž schválena kupní smlouva o poručencově nemovitosti, není oprávněna odporovati třetí osoba, jež za nemovitost více byla nabídlá.

(Rozh. ze dne 1. února 1921, R. II. 44/21.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 902.

Vzájemnost při vydávání movitých pozůstalostí v poměru k Belgii.

Podle sdělení belgické vlády z 28. října 1922 přenechávají belgické úřady československým soudům projednávání movité pozůstalosti po československých státních příslušnících a předávají jí nejbližšímu československému konsulárnímu úřadu k dopravě do vlasti. Vzhledem k tomuto prohlášení upozorňují se soudy, že jest při vydávání movitých pozůstalostí pokládati v poměru k Belgii za zajištěnou vzájemnost podle § 23. nesp. pat., pokud se týče § 8. zák. č. XVI. 1894 (čís. 60.404/22). (Věstník min. sprav. 1923, str. 4.)

K tomu, by věc byla pojata do inventáře, se nevyhledává, by zůstavitel byl jejím držitelem. Stačí faktická moc zůstavitelova nad věcí, třebaš i cizí, a nejistota o tom, patří-li věc osobě třetí.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1921, R. II. 415/20.)